

THỰC HIỆN QUYỀN TIẾP CẬN THÔNG TIN CỦA CÔNG DÂN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

DƯƠNG VĂN QUÝ *

Tóm tắt: Thực hiện quyền tiếp cận thông tin của công dân là cơ sở để phát huy dân chủ, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân đồng thời cũng là minh chứng cho việc xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay. Tuy nhiên, hoạt động thực hiện quyền tiếp cận thông tin của công dân ở Việt Nam dù có một số kết quả nổi bật hơn trước đây nhưng vẫn còn nhiều tồn tại, hạn chế. Trên cơ sở một số vấn đề lí luận chung về thực hiện quyền tiếp cận thông tin của công dân, bài viết phân tích, đánh giá thực trạng thực hiện quyền tiếp cận thông tin của công dân ở Việt Nam hiện nay, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm bảo đảm thực hiện quyền này ở Việt Nam.

Từ khoá: Quyền tiếp cận thông tin; công dân; cơ quan nhà nước

Nhận bài: 07/9/2023

Hoàn thành biên tập: 30/11/2023

Duyệt đăng: 30/11/2023

EXERCISING CITIZENS' RIGHT TO ACCESS INFORMATION IN CONTEMPORARY VIETNAM

Abstract: The exercise of citizens' right to access information is the basis for promoting democracy, ensuring the people's right to mastery, and a testament to the construction and completion of a socialist rule of law state in contemporary Vietnam. However, in Vietnam, citizens' exercise of their rights to access information, despite some notable results, still has limitations. On the basis of some general theoretical issues, the article analyses and assesses the current situation and proposes solutions to ensure the implementation of citizens' right to access information in contemporary Vietnam.

Keywords: Right to access information; citizen; state agencies

Received: Sept 7th, 2023; Editing completed: Nov 30th, 2023; Accepted for publication: Nov 30th, 2023

Quyền tiếp cận thông tin (TCTT) là một trong các quyền cơ bản của con người, của công dân đã được ghi nhận trong Tuyên ngôn thế giới về nhân quyền của Liên hợp quốc năm 1948, Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị năm 1966 mà Việt Nam là thành viên.

Ở Việt Nam, quyền TCTT là quyền mới, được ghi nhận đầy đủ kể từ Hiến pháp năm 2013. Sau đó, Quốc hội đã ban hành Luật TCTT năm 2016 để cụ thể hóa quyền này. Đây là cơ sở pháp lí rất quan trọng để

phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa (XHCHN), bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân, góp phần thực hiện tốt, có hiệu quả phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”¹. Tuy nhiên, trên thực tế, do nhiều điều kiện, bối cảnh khác nhau, việc thực hiện quyền TCTT của công dân còn rất nhiều hạn chế từ nhiều nguyên do khác nhau, từ các yếu tố thuộc điều kiện khách quan, đến những yếu tố thuộc điều kiện chủ quan.

* Thạc sĩ, Phân hiệu Trường Đại học Luật Hà Nội tại tỉnh Đắk Lắk
E-mail: quydv@hlu.edu.vn

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII - Tập I, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr. 173.